

Asia: VN/5448/2025

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi sakon täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Poliisihallitus kiittää oikeusministeriötä mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sakon täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Asetus vaikuttaa poliisin prosesseihin, joissa täytäntöönpantavista seuraamuksista välitetään tieto Oikeusrekisterikeskukselle.

Täytäntöönpanoilmoituksen tiedot

Poliisihallitus pitää selkeänä pääsääntönä sitä, että täytäntöönpanoilmoitukset tehdään sähköisesti teknisen rajapinnan välityksellä tai muulla tavoin. Selkeää on sekin, että täytäntöönpanoilmoitukset pitävät sisällään asetusluonnoksen 2 §:n 1 momentin 1–7 kohdassa tarkoitetut tiedot, erityisesti tiedot ratkaisun lainvoimaisuudesta ja mahdollisesta muutoksenhakutuomioistuimesta.

Poliisitoiminnan kannalta on tärkeää, että pykälän 2 momentissa säädetään mahdollisuudesta sopia ratkaisun lainvoimaisuutta ja mahdollista muutoksenhakutuomioistuinta koskevan tiedon toimittamisesta Oikeusrekisterikeskukselle. Poliisi käsittelee vuosittain merkittävän määrän rikesakko- ja sakkomääräyksiä sekä liikennevirhemaksuja, joissa varsinkin lainvoimaisuustiedon selvittäminen voi olla todella haastavaa. Viranomaisille tulee tästä syystä jättää mahdollisuus tehdä keskinäisiä järjestelyitä, jotta nämä tiedot saadaan mahdollisimman hyvin selvitettyä puolin ja toisin.

Maksuvelvolliselle annettavat tiedot

Asetusluonnoksen 7 §:n 1 ja 2 momentin mukaan maksuvelvolliselle on ilmoitettava pykälässä erikseen määritellyt tiedot. Niin maksuvelvolliselle maksutilaisuutta varattaessa kuin hänelle annettavassa maksukehotuksessakin on ilmoitettava ”maksuvelvollisen tunnistetiedot ja yhteystiedot taikka vastaavat oikeushenkilöä koskevat tiedot”. Sekä sakkoa että liikennevirhemaksua koskevista asiakirjoista on poistettu kaikki tarpeettomat henkilötiedot. Esimerkiksi liikennevirhemaksua koskevassa päätöksessä ilmoitetaan asianosaisesta vain tämän nimi, koska tällä halutaan minimoida asiakirjaan merkittävien henkilötietojen määrä. Asiaa ja asianosaista koskevat laajemmat henkilötiedot on tallennettu poliisin tietojärjestelmään, jossa asia ja siihen liittyvä päätös yksilöidään asiakirjassa olevalla asianumerolla.

Poliisihallitus ehdottaa, että asetusluonnoksen 7 §:n 1 ja 2 momentissa ei säädettäisi muista kuin maksuvelvollisen tunnistetiedoista. Seuraamuksia koskeviin päätöksiin ja niihin myöhemmin liittyviin maksukehotuksiin on tarpeetonta merkitä maksuvelvollisen yhteystietoja, koska ne tiedot viranomainen tallentaa tietojärjestelmään. Henkilötietojen tietosuojan ja viranomaisen toiminnan tietoturvan kannalta on perustellumpaa minimoida asiakirjoihin merkittävien henkilötietojen määrää.

Käteissuorituksen tilittäminen

Asetusluonnoksen 23 §:n 2 kohdan mukaan sakon täytäntöönpanosta annetun lain 7 §:n 2 momentissa tarkoitetun käteissuorituksen vastaanottaneen viranomaisen on ilmoitettava Oikeusrekisterikeskukselle käteissuorituksen tilittäessään seuraavat tiedot: maksuvelvollisen tunnistetiedot ja yhteystiedot henkilötunnus mukaan lukien taikka vastaavat oikeushenkilöä koskevat tiedot. Perusteluissa todetaan, että viranomaisen tulisi ilmoittaa ”maksuvelvollisen tunnistamiseen tarvittavat tiedot”.

Poliisihallitus on edellä 7 §:ää koskien pitänyt tarpeettomana ilmoittaa maksuvelvolliselle häntä koskevia yhteystietoja. Asetusluonnoksen 23 §:n osalta tilanne on toinen, koska siinä käteissuorituksen vastaanottava viranomainen ilmoittaa maksuvelvollisen yksilöivät tiedot Oikeusrekisterikeskukselle. Sakon täytäntöönpanosta annetun lain 7 §:n 2 momentin mukaan viranomainen on velvollinen ottamaan vastaan joko koko suorituksen tai osasuorituksen. Siksi on lähtökohtaisesti perusteltua ilmoittaa Oikeusrekisterikeskukselle maksuvelvollisen tunnistetietojen lisäksi hänen – ja oikeushenkilön osalta sen – yhteystiedot. Jos kuitenkin tarkoituksena on toimittaa vain maksuvelvollisen tunnistamisesta tarvittavat tiedot, riittääkö tähän nimenomaan tunnistetiedot eikä sen lisäksi yhteystiedot. Yhteystietojen toimittaminen on kuitenkin perusteltua, jos osasuorituksen perusteella maksuvelvolliselle on lähetettävä maksukehoitus postitse postiosoitteeseen, joka ei muuten ole Oikeusrekisterikeskuksen tiedossa.

Arvelin Konsta

Poliisihallitus - Poliisitoimintayksikkö, valvonta- ja hälytystoiminnan
vastuualue